

K životnímu jubileu Martina Černohorského

Marie Fojtíková¹, Jiří Grygar²

¹Kancelář České konference rektorů, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno; fojtikova@muni.cz

²Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i., Na Slovance 2, 182 21 Praha 8; grygar@fzu.cz

Přestože už toho bylo o našem společném (byť jsme studovali v různých letech, s odstupem 20 let) univerzitním učiteli profesoru Martinu Černohorském řečeno a napsáno mnoho, rádi bychom alespoň krátce připomenuli jeho letošní skvostné životní jubileum (* 31. srpna 1923).

Praha, 14. 2. 2013, Výroční shromáždění České konference rektorů u příležitosti 20. výročí jejího založení. Emeritní rektor Slezské univerzity v Opavě a zakladatel České konference rektorů Martin Černohorský v auditoriu posluchárny Nové budovy Českého vysokého učení technického v Praze.

Mimořádně zdařilou publikací, obsahující souhrnné údaje o jeho (nejen fyzikálních) aktivitách, je speciální číslo Československého časopisu pro fyziku z doby před pěti lety (ročník 2008, svazek 58, číslo 2) věnované Martinu Černohorskému u příležitosti jeho tehdejšího životního jubilea. Omezíme se proto v krátkém holdu, který chceme jubilantovi letos vzdát, na jeho nejvýznamnější aktivity za posledních pět let.

Emeritní profesor Masarykovy univerzity Martin Černohorský nadále pokračuje v Ústavu teoretické fyziky a astrofyziky Přírodovědecké fakulty MU ve svých nehonoranovaných přednáškových a seminárních aktivitách pro studenty všech ročníků (z bakalářského, magisterského a doktorského studia). Jeho tři kurzy, mající formu přednášek s následnými diskusemi, nesou názvy „Základní pojmy a zákony klasické fyziky“, „Prvky fyzikálních teorií“ a „Co je život?“.

Kromě toho se právě v posledních pěti letech věnuje s neobyčejným nasazením soustavné práci v jím založené odborné skupině Organizace výzkumu České fyzikální společnosti JČMF. Za dobu její pětileté existence uspořádal Martin Černohorský až dosud (31. května 2013) neuvěřitelných 41 seminářů, které nesou společný název Akademické fórum. S typickou pečlivostí a precizností připravuje specifickou náplň každého semináře, v němž se pod jeho vedením probírají zadané problémy. Přehledně zpracované výstupy ze seminářů pak zasílá nejenom účastníkům seminářů, ale též politikům, funkcionářům vysokých škol i Akademii věd ČR a mnoha dalším osobnostem, které se výzkumu věnují anebo ho významně ovlivňují. Impulzem pro zřízení této odborné skupiny se stala vládní Reforma systému výzkumu a vývoje a s ní související nová verze Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje, která vyvolala ve vědecké veřejnosti rozporuplné názory, a dokonce veřejné protesty. Odborná skupina zřízená na 16. schůzi výboru ČFS JČMF 19. května 2008 nabídla prostor a příležitost k diskusi o nepříznivých jevech v organizaci výzkumu v České republice a o cestách k jejich nápravě. Činnost skupiny řídí Martin Černohorský (předseda), Jana Musilová (místopředsedkyně)

a Jiří Rákosník (místopředseda). Podrobnosti o všech 41 seminářích jsou přístupné na webu <http://jcmf.cz/osov>.

Martin Černohorský sklízí právem uznání svých studentů a kolegů, bývalých i současných, za opravdu obdivuhodný a neúnavný boj se všemi nepravostmi v této oblasti, v současné době zejména s déle než rok trvající nelegitimitou personálního složení Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

Jsme rádi, že se naše životní trajektorie proťaly s tou, která přísluší Martinu Černohorskému, že s ním můžeme kráčet stejným směrem a čerpat z jeho studnice moudrosti už dobrých 40, resp. 60 let. K jeho krásnému životnímu jubileu mu přejeme hlavně dobré zdraví, brilantní mysl, neutuchající elán a hodně radosti ze života.

Nepochybně bude vítán každý, kdo projeví zájem setkat se s Martinem Černohorským na fyzikálním semináři nazvaném „Měření mřížkových parametrů, zpracování dat, a nejen to“, který na jeho počest uspořádá Ústav teoretické fyziky a astrofyziky Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou MU a Brněnskou pobočkou JČMF. Seminář se uskuteční v pátek 20. září 2013 v Brně na Přírodovědecké fakultě MU. Další informace lze získat na webových stránkách semináře na internetové adrese <http://physics.muni.cz/seminar2013>, kde se mohou zájemci do 13. září 2013 zaregistrovat.

Brno, 17. 9. 2008, seminář „Trendy ve fyzice a fyzikálním vzdělávání v pohledu brněnských fyzikálních pracovišť“ na počest Martina Černohorského. Zleva Marie Fojtíková a Martin Černohorský.

Brno, 3. 4. 2012, setkání na Hvězdárně a planetáriu Brno po přednášce Jiřího Grygara „Žeň objevů 2011“. Zprava Jiří Grygar a Martin Černohorský, každoroční účastník přednášky.